

captius trahitur in culpam: nec præceptis trahitur in vitium. Secundo vt virtutes custodiantur: & homo non cadat in culpam, vt patet in Paulo. Quosdam enim Deus præsciens multa posse peccata committere: flagellat eos infirmitate corporis, ne delinquant, vt eius vultus sit frangi languoribus ad salutem, quam remanere incolumes ad damnationem. Tertio vt peccata corrigantur: sicut patet in Maria sore re Moysi, & in paralytico curato, cui Dominus dixit, Vade, amplius noli peccare, ne tibi aliquid deterius contingat. Molestus est medicus furcæ phrenetico, & Deus indisciplinato viro, & peccanti. Ille ligando, iste per infirmitatem corpus cadendo, sed ambo diligendi. Si autem isti negligant, & perire permittant, potius odisse quam diligere dicendi sunt. Quarto vt glorificetur Deus, vt dicit dominus de morte Lazari. Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei. Volens enim Deus sanare, & sanando manifestare suam potentiam immittit infirmitates, vt ex repentino miraculo qui vident, Deum glorificent: sicut de cæco nato sacra Euangelij testatur historia. Quinto vt fiat non emendatis initium futurae pœnae. Nam pœna præfens, quæ iniusti animam à prauis desideriis non mutat, ab æternis suppliciis nõ liberat, & quem præfentia mala non corrigunt, ad sequentia perducunt. Ex quibus patet quam gaudenter debeamus hanc domini correptionem suscipere: vnde scriptura ait: Disciplinam domini ne abicias, neque fatigeris, cum ab eo corriperis. Si ferrum es, per infirmitatis ardorem rubiginem amittis: si argentum, per ignem solidaris, si verò aurum, exercitatum per ignem à magnis ad maiora prouehis. Soli illi in hac Dei correptione deficiunt, qui sine patientia sunt. Tantoque magis per ipsam proficit quisque, quanto in virtute patientiæ perfectior fuerit. Persecutiones autem proximorum, quas constanter ferre debemus, tripliciter patimur: scilicet verborum contumeliis, vel corporum molestiis, vel amissione rerum. Sed qui verborum contumeliis pressus virtutem patientiæ seruate non sufficit: sanctum Dauid ad memoriam reuocet: qui cum Semei cõuitiis vrgeretur, & armati proceres vlcisci contenderent, ait: Quid mihi & vobis filij Saruæ: &c. Quibus verbis indicat, quòd insurgentem peccato Bersabæ contra se filium fugiẽs reduxit ad animum malum, quod fecit: & contumeliosa verba non tam conuitia, quam adiutoria credidit: quibus se purgari, sibi que misereri posse iudicauit. Plena itaque victoria est ad contumeliam acclamanti non respondere, & tacere eo prouocante. Habes enim mercedem de tua patientia, & de fratris medela, si obliuioni derur iniuria. Nam sicut nihil est deformius, quam respondere furiosis: ita nihil est vtilius, quam tacere nobis prouocatis. Nullus est finis inimicitias, nisi ad tempus obtemperemus iratis. Quamam verò patientiam habere debeamus, in molestiis corporum, insinuat dominus, dicens: Si quis te percussit in vnam maxillam, præbe ei & alteram. Cum enim difficile inueniatur, qui zelo virtutis carnem suam castiget, amicus existimadus est: qui ipsius carnis concupiscentias corpus affligendo relecat. Nã etsi ad tempus videatur onerosum, tolerando tamen fortiter, pacem reperit in corde: qui prius bella patiebatur in carne. Pro amissione verò temporalium gaudendum est. Nihil tamen perdit, qui se habet. Di-

cit tamen querimoniose qui dilexit & amisit temporalia, pecuniam perdidit. Fortasse si non perdidisset, illa te perdidisset. Felicem te dixerim, si cum illa avaritiam perdidisti, antequam tu haberes, alius illam perdidit. Intellige tamen quàm multis cupiditatibus via præcisa est. Diues enim in superfluitatibus resolutur: à iactantia effrenatur, currit ad libitum, & corruiat ad illicitum, & sunt instrumenta pœnarum, quæ fuerunt oblectamenta culparum. Labor in acquirendo, dolor in amittendo, timor in possidendo, mentem eius semper fatigat, sollicitat & affligit. Solæ autem illæ veræ diuitiæ sunt, quæ nos virtutibus ditant: quas tunc verius possidemus, cum nihil in hoc mundo amamus. Qui enim nihil amat, perdit nihil. Sine dolore enim amittitur, quod sine amore possidetur. Quæ verò ardentur diligimus habita, ardentur comploramur ablata. Tentationes autem diaboli, quamuis laboriosæ sint, magno cum animo sustinendæ sunt. In primis grauis & durus est impetus diaboli: quòd si quis forti animo sustinerit eum, semper inueniet infirmo rem. Quanto enim plus percussus fuerit, tantò magis refrigerat & deficit. Ad tentationem igitur pugnas animas præparemus, & intelligamus: quia quòd studiosiores pro nostra salute fuerimus, tantò vehementius ab aduersariis impediemur. Sed fortior est, qui in nobis est, quàm qui aduersum nos est, & per ipsum validi sumus: in cuius virtute confidimus. Ob hoc se Dominus Iesus tentari à tentatore permisit: vt cuius munimur auxilio, ex eiusdem muniremur exemplo. Pugnauit ille, vt & nos postea pugnaremus: vicit ille, vt & nos similiter vinceremus. Nulla sunt enim sine tentationum experientis opera virtutis, nulla sine probatione fides, nullum sine hoste certamen, nulla sine aggressione victoria. Vita hæc nostra in medio insidiarum, in medio præliorum est. Si nolimus vinci, vigilandum est. Si volumus superare, pugnandum est. Et ideo sapientissimus Salomon. Fili, inquit, accedens ad seruitutem Dei, præpara animam tuam ad tentationem. Vir enim Dei sapientia plenus, sciens studium religionis laborem habere certaminis, cum præuideret pugne periculum, antè admonuit pugnaturum, ne forsitan si ad ignorantem tentator accederet, imparatum citius vulneraret. Nos igitur qui diuinis institutionibus eruditi ad agonem certaminis accessimus: audiamus dicentem Apostolum. Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principes & potestates, aduersus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae in cœlestibus. Non ignoremus, quòd hi hostes nostri contra se omnia geri sentiunt, quæcunque nos pro nostra salute agere tractamus: & hoc ipso quòd aliquid boni appetimus, aduersarios prouocamus. Hæc enim inter nos atque illos per diabolicæ inuidiæ fomitem inueterata dissensio est: vt quia illi à bonis exciderunt, ad quæ nos Deo auxiliante prouehimur, nostris iustificacionibus torqueantur. Si ergo nos erigimur, illi corruunt: si nos conualescimus, illi infirmantur. Remedia nostra plagæ ipsorum sunt: quia curatione vulnere nostrorum vulnerantur. Ipsorum nanque est mala suggerere, sed nostrum est non consentire. Quoties eis resistimus, toties superamus, angelos glorificamus, Deum honoramus: qui mandat vt pugnemus, adiuvat vt vincamus, consolatur.

Laur. Iustin. 3 d dat

Ecdl. 2.

Eph. 6.